

8/2011

XXB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Zahraniční povídky

Greg Egan
Indukce

Tobias S. Buckell
Džbán dobré vůle

České povídky

Jana Rečková:
Annin čas

Radek Dastych
Osudový pád

Publicistika

Roman Kroufek:
Blízká setkání
všemožného druhu

Martin Šust
Rozhovor
s Ianem McDonaldem

Ian McDonald Malá bohyně

XB-1

Předplatné časopisu

XB-1 si můžete na

www.send.cz

objednat na rok,

na půl roku nebo si

přes předplatné můžete

koupit i jednotlivá čísla

a to i zpětně!

V takovém případě za

vás hradíme poštovné.

www.casopisxb1.cz

XB-1 až domů
**s poštovním
zdarma!**

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Greg Egan: Indukce	3
Tobias S. Buckell: Džbán dobré vůle	9
Ian McDonald: Malá bohyně	18

Domácí SF

Jana Rečková: Annin čas	35
Ľudovít Plata: Katedrála	45
Radek Dastych: Osudový pád	48
Julie Nováková: Spi sladce, Joe	54

Publicistika

<i>Rozhovor: Ian McDonald</i>	60
Jason Sanford: Ozubená kolečka steampunku	61
Ivan Adamovič: Život s pocitem úžasu 6	64
Roman Kroufek: Blízká setkání všemožného druhu	65

Fantastická věda

Vesuv se probouzí; Život na Enceladu?;	
Pekelní červi ze zlatých dolů; Polární ráj	63

Filmfaroniáda

<i>Filmová soutěž:</i> Kovbojové a vetřelci	68
<i>Filmové premiéry:</i> Princ a prudeš;	
Hanna; X-Men: První třída;	
Barbar; Život po životě; Barva kouzel;	
Klapka!	69

Vivisektor

<i>Lupa:</i> Zdeněk Řehák: Štvanice	73
<i>Čtenáři čtenářům;</i> Petr Watts: Slepozrakost;	
Žoldnéři Fantasie: Dálnice ke všem čertům;	
Andrew J. Offutt: Conan žoldnéř;	
Dan Simmons: Flashback; Catherine Fisherová: Inkarceron;	
Richard Kadrey: Sandman Slim;	
Michael J. Sullivan: Královské spiknutí;	
Jakub Ćwiek: Lhář – kniha první;	
Bram Stoker: Klenot sedmi hvězd; Tajná kniha Šerosvitu;	
Kurt Vonnegut: Vyletí ptáček; Argonantus: Ztracené letopisy;	
Jan Drnek: Země zaslíbená; Phantasia;	
Ultimate Fantastic Four: Zrod; <i>Nové knihy</i>	74

Šéfredaktor

Vlado Ríša

risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran

jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust

sust@casopisxb1.cz

Vydává

Konektor XB 1 s.r.o.

Praha, Vinohrady,

Korunní 810/104, PSČ 101 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

Libertas a.s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a.s.

prodejny firmy Relay

Číslo vychází 5. 8. 2011

© Konektor XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Adam Tredowski

FF a F

Festival fantazie a fanové

Ráda jezdím do Chotěboře. Od druhého ročníku Avalconu v r. 1997 jsem nevynechala žádné léto. Obdivuji, jak Vašek Pravda vybrušuje k dokonalosti Festival fantazie - mozaiku zábavní slavnosti, svátku, prázdnin a fantastiky. Svého druhu je to jedinečná akce, přeborník v návštěvnosti: s perfektní organizací, nejbohatší nabídkou programů, kvalitním zázemím a mimořádným servisem, s nenapodobitelnou atmosférou. A setkám se tam s přáteli ze vzdálených koutů tuzemska.

Mnozí účastníci míří na chotěbořský FF nedočkavě, radostně a hlavně pravidelně. Jiným, budou jich možná dvě pětiny, stačí spokojeně okusit jeho kouzlo, ocenit zážitky jednou - či několikrát. Příště je život odnese jinam tak jako ty nadšence, kteří ještě před pár lety sami organizovali cony, a dnes už na ně vůbec nejezdí (ale tričko s emblémem svého SFK nosívali...). Buď si, příští rok se dostaví další v přinejmenším stejném počtu, aby si odnesli totéž nadšení z Fantastického Léta.

Neměl by Československý fandom výrazně ji podpořit FF, aktivně ho propagovat? Zaslouží si doporučení! Ovšem FF není událost určená výhradně pro „plnokrevné“ sciisty a fantazáky. Hodně návštěvníků patří mezi často sezonní fanoušky různých kategorií fantastického žánru od hudby přes filmy či seriály až po RPG a bere FF jako zábavný oddech. Nemusejí mít vůbec nic společného s kluby sdruženými v ČSF ani s fandomem v širším slova smyslu. Minimálně polovina účastníků není členem žádného SFK; a proč by měla být? - ostatně já už jsem v tomhle ohledu taky na volné noze. Jak by ale Fandom mohl účinně ovlivňovat obecnost mimo okruh své působnosti? Navíc slábne, svět kolem něj se mění příliš rychle; sám bude muset bojovat o svoji novou, aktuální podobu. Naštěstí chotěbořský festival začal žít vlastní dynamickou existencí - jako bytost... nebo svézázná dílo.

Františka Vrbenská

První český komiks v elektronické podobě

Známa komiksová trilogie Pod paprsky Zářícího, kterou tvoří příběhy Příhody Malého boha, Příchod bohů a Kruanova dobrodružství, má za sebou v tištěné podobě už několik vydání.

Díky české společnosti NewsLab se teď jako první komiks v ČR dostává k dalším čtenářům i pamětníkům v elektronické podobě na AppStore. Autoři Vlastislav Toman, a František Kobík začali komiks dělat pro časopis ABC mladých techniků a přírodovědců v roce 1973. Hlavní hrdinové, inteligentní robot Malý bůh a statečný mladík Kruan z kmene Gron-c-chů, si postupně získali velkou oblibu nejen u tehdejších čtenářů, ale i díky pozdějším vydáním nových příběhů ze Žluté planety (Kruanova cesta, Kruan a bohyně a Kruan a služebníci Zla) už u generací současných.

Vydání přináší rovněž videorozhovor s Vlastislavem Tomanem o tom, jak a proč komiks vznikl. Dále pak 3D aplikace modelů Malého boha, přistávacího modulu Vejce a "koniků" Pozemšťanů Arta a Liny. Aplikace je na AppStore zdarma, jednotlivé příběhy jsou však zpoplatněné.

Zajděte se tedy podívat na <http://itunes.apple.com/cz/app/id436113178?mt=8>

Vydavatel Topzine.cz spouští magazín pro fanoušky sci-fi a fantasy

Společnost CzechNetMedia, která provozuje Topzine.cz, uvedla v pondělí 13. června do veřejného beta provozu svůj nový internetový magazín Fanzine.cz zaměřený na sci-fi, fantasy a horor.

Podle ředitele médií CzechNetMedia Radka Langa se má Fanzine.cz stát ja-

kousi trvalou žánrovou přílohou Topzine.cz. Nový magazín vznikl z původní rubriky Hry a fantastika, která si za dva roky existence získala na oficiální stránce na Facebooku (www.facebook.com/hrya-fantastika) více než 4 tisíce fanoušků.

O poklad moravského sklepa

Jde o novou literární soutěž SF, F a hororu pro začínající autory. Zúčastnit se mohou autoři jejichž věk je vyšší než 15 let a nesmějí mít publikovanou žádnou knihu. Daná práce nesmí být publikovaná a musí být napsaná spisovnou češtinou nebo slovenčinou (výjimku tvoří citáty a přímá řeč). U každé práce musí být přiložené jméno, příjmení, zpáteční adresa, datum narození, tel. číslo a e-mail. Práce zasílejte pouze ve formátu PDF na adresu: **Knihkupectví Arrakis, Veverí 24, 602 00 Brno**, nebo elektronicky na adresu: **PokladMS@gmail.com**.

Rozsah a počet prací není omezen.

Uzávěrka soutěže je **31.10. 2011** a vyhlášení výsledků proběhne na Fénixconu 2011 v Brně. Další informace najdete na **www.fenixcon.com**.

Šéfredaktor na cestách

Po dvou letech se opět Vlado Ríša zúčastnil jako hráč vrcholného basketbalového klání veteránů – Mistrovství světa federace FIMBA, které se letos konalo v brazilském Natalu. V „nelidských zimních“ podmínkách (30 °C, 85% vlhkost) odehrál a přežil celý turnaj poměrně ve zdraví. Mistrovství se zúčastnilo dvacet devět zemí. Českou republiku reprezentovalo osm družtev v různých kategoriích.

(Na fotografii je české družstvo po vítězném utkání s Brazilci.

Vlado Ríša s číslem 6 na pravé straně v horní řadě.)

Indukce

(INDUCTION)

1

Ikat strávila poslední čtyři hodiny roku 2099 venku na regolitu. Procházela svůj úsek kosmického superděla a okem kontrolovala, jestli nenajde stopy po dopadu mikrometeoritů nebo nějaká jiná poškození, která mohla automatickým systémům uniknout, i když to bylo nepravděpodobné.

Čtyři další nižší technici šli několik kroků před ní, ale Ikat měla ze společného pobytu na základně jejich společnosti dost a nechávala komunikační systém naladěný na Zemi, kde mohla ochutnávat nálady provázející poslední okamžiky století.

Papež již z Ria vydal prohlášení, ve kterém lidstvo vyzval, aby „jedenadvacáté narozeniny křesťanství“ pojali jako příležitost k dosažení „duchovní dospělosti“; Rada islámských učenců v Bruselu kapitulovala před všudypřítomností gregoriánského kalendáře a připojila se s vlastním poselstvím v podobném duchu. Sydney se v tvrdé pyrotechnické konkurenci chystalo spálit vyřazený Harbour Bridge umělým bleskem, zatímco ve Washingtonu zařídili, aby se s úderem půlnoci zřítilo z oblohy do Potomaku celých jedenadvacet zastarávajících vojenských satelitů.

Nepochybovalo se však o tom, že Lví podíl celosvětového tlachání na sebe strhl Peking blížícím se vypuštěním Orchidejového semínka. Na nějaký puristický koncept lunární půlnoci bylo možné zapomenout; hodiny na Procellarum se od vybudování základny před dvěma desítkami let řídily podle nejvýchodnějšího pozemského časového pásma, takže tam oficiální vynulování číslic předejde oslavy ve všech významných velkoměstech glóbu. Lidé z oddělení PR skutečně plánovali na tak dlouho dopředu.

Ikat pomalu kráčela po regolitu a očima svědomitě sledovala trubky chlazení, které se proplétaly mezi podpěrami, aby ovinuly hlavě děla, přestože věděla, že i tato poslední kontrola spadá ze všeho nejvíc do PR. Pokud by se vypuštění nezdařilo, mohla by za to vada, kterou žádné lidské oko nemohlo zaznamenat. Vzhledem k šestici úspěšných, ale nezveřejněných testů bylo takové ponížení nepravděpodobné. Přesto byl díky pevné orientaci děla sedmý, dokonale načasovaný úspěch nezbytný. Pouze o „půlnoci“ bude zařízení mířit přesně na cíl. Pokud by museli na další odpálení čekat měsíc, stovky vysoce postavených byrokratů dole na Zemi by do svítání zřejmě vyskákaly ze svých oken v podstřeší. Ikat věděla, že stojí v hierarchii až příliš nízko, než aby mohla posloužit jako obětní beránek, který by stál za to, ale ostuda mohla její kariéru i tak zničit.

Z Bangkoku jí volala matka. Ikat zvážila svou odpovědnost a pak se rozhodla audio přijmout. Pokud by doopravdy nebyla schopná současně jít, hovořit a zpozorovat oblak unikajícího chladiwa, pravděpodobně by měla ve svém oboru okamžitě skončit.

„Chtěla jsem ti jenom popřát všechno nejlepší, zlatíčko,“

spustila matka. „A šťastný nový rok. Později asi budeš tak pilně oslavovat, že se mnou nebudeš moci mluvit.“

Ikat se ušklíbila. „Chystala jsem se ti zavolat, až tam budete mít půlnoc. Ale i tak šťastný nový rok.“

„Zavoláš po odpálení otci?“

„Čekám, že ano.“ Rodiče se rozvedli, ale matka nadále chtěla, aby harmonie proudila všemi směry, obzvlášť při takové příležitosti.

„Bez něho bys tuhle šanci nikdy nedostala,“ připomínala matka.

Byla to zvláštní formulace, ale nejspíš to byla pravda. Čínský kosmický program byl dostatečně kosmopolitní, ale pokud by se matka nevдалa za čínského občana a nezůstala v zemi tak dlouho, Ikat pochybovala, že by se dočkala vytržení z provinčního Bangkoku a vynesení až na Oceanus Procellarum. Existovaly desítky středních projektových inženýrů s vysoce specifickými dovednostmi, kteří neměli čínský původ; ve svých oborech byli s velkou pravděpodobností nejlepší na planetě. Do té ligy ona nepatřila. Její univerzitní výsledky jí zajistily pracovní umístění, ale nebyly natolik oslaviné, aby ji lovci mozků vytáhli přes hranice země.

„Zavolám mu,“ slíbila. „Po odpálení.“

Přerušila spojení. Byla už skoro na konci devátého stupně, desetikilometrového úseku hlavně, kde budou broky urychleny z šestnácti procent rychlosti světla na osmnáct, před posledním nakopnutím na dvacet. V posledních třech letech pracovala pod různými odbornými vedoucími na zkoušení a přezkušování různých subsystémů: akumulace energie, elektromagnety, chlazení, sběr dat. Bylo to unikátní vzdělávání, občas strastiplné, ale nikdy nudné. Přesto byla ráda, že pojedje domů. Magnetické vlaky budou po tomhle možná působit jako zklamání, ale už ji nebavilo bydlet v jedné místnosti se šesti jinými lidmi a v jednom maličkém komplexu se stále stejnými dvěma stovkami tváří, rok za rokem.

Po návratu na základnu Ikat pociťovala neklid. Měla před sebou poslední dlouhatánskou hodinu, neskutečnou propast. Když ve společenské místnosti Čching upoutal její pohled, šla si k němu sednout.

„Už na tvůj životopis někdo zabral?“ zeptal se.

„Zatím jsem ho nezveřejnila. Nejdřív chci dlouhou dovořenou.“

Ohromeně zavrtěl hlavou. „Jak ses sem vůbec dostala? Ty musíš být ta nejmíň soutěživá osoba na Zemi.“

Ikat se zasmála. „Na univerzitě jsem biflovala osmnáct hodin denně. Šest let nevím, co je to společenský život.“

„Proto se teď musíš trochu snažit, aby to hodilo nějaký zisk.“

„Ty troubo, *tohle* je ten zisk.“

„Plus minus týden po startu se budou špičkové technické firmy z celé planety předhánět o prestiž, kterou bys jim přinesla,“ přesvědčoval ji Čching. „Ale nevydrží to věčně. Lidé mají krátkou paměť. Tohle není ta pravá doba na dovořenou.“

Ikat zvedla ruce. „Co na to můžu říct? Já jsem prostě ztracený případ.“

Čching ve tváři zjhl; vlastní kariéru bral smrtelně vážně, ale když dělal kázání jí, byl to jen takový rituál, hra, která jim poskytovala něco, o čem mohli hovořit.

Zbývající čas strávili variacemi na stejné téma, do kterých sem tam vpletli drby a stížnosti na adresu kolegů, když však hodiny ukázaly 11:50, nešlo už zůstat nad věcí. Nikdo by nedokázal strávit ve stavu nábožné úcty k tomu, o co se pokoušeli, tři roky, ale deset minut klidného rozjímání se najednou zdálo být nedostatečných. Ke hvězdám byly již vyslány jiné sondy, ale Orchidejové semínko jistě předstihne všechny, které se na cestu vydaly před ním. Stále ještě se mohlo stát, že i ono bude předstiženo, ale v situaci, kdy vážná konkurence nebyla zatím ani ve stádiu plánování, existovala slušná pravděpodobnost, že na blížící se odpálení bude pohlíženo jako na skutečný zrod mezihvězdných letů.

Jak rozhovor ve společenské místnosti odumřel, někdo zapnul hlavní zvukový komentář, který šel do zpravodajství, a na nástěnné obrazovky rozprostřel tucet klíčových obrazových oken. Řídicí sál byl příliš malý, než aby se do něj vešli všichni ze základny; nižší personál bude odpálení sledovat do značné míry stejně jako veřejnost všude jinde.

Graf říkal Ikat to, co už dobře znala, ale teď byla vhodná chvíle vychutnat si to znovu. Do cirkulujících proudů v supravodivých bateriích byly již napěchovány tři gigajouly solární energie, připravené na odvedení. Ve skutečnosti to nebylo mnoho; každý významný náklad vyneseny ze Země spálil mnohem víc. Jedna třetina se ztratí v teple a v bludných elektromagnetických polích. Zbytek bude převeden do pohybu pouhého jednoho miligramu hmoty: pěti set maličkých broků Orchidejového semínka, které proletí kosmickým superdělem za tři tisíce sekund, poháněné silou, která by na Zemi dokázala vynést na oběžnou dráhu hmotnost dvou tun.

Broky, z nichž se Semínko skládalo, nebyly fyzicky propojené, ale budou se pohybovat synchronizovaně ve stabilní konfiguraci, vytvoří určitý řídký krystal, jehož odstupy umožní silnou interakci s mikrovlnným zářením z děla. Venku ve vesmíru, během desítek let strávených na cestě, ta konfigurace nebude důležitá, avšak broky udrží blízko sebe elektrostatické vyvažování, pokud a když se odchýlí, připravené znovu se dokonale sešikovat, až přijde čas zabrzdit. Nejdřív v koronálním magnetickém poli Prosperity B; pak znovu v blízkosti její větší doprovodné hvězdy a nakonec v ionosféře čtvrté planety Prosperity A. Povinnosti, než spadnou do atmosféry a ve spirále se snesou na zem.

Jeden opakující se program na stěně ukazoval start zpomaleně: jak se vrchol elektromagnetické energie pohybuje hlavní, se siločarami natlačenými těsně k sobě, jako by to byla nějaká zvláštní spirálová pružina. Měnící se elektrické pole vyvolá magnetické pole. Měnící se magnetické pole vyvolá elektrické pole. Ve volném prostoru by se taková změna šířila rychlostí světla – *byla by* světlem té či oné frekvence – ale uzpůsobená geometrie a proudy hlavně udrží vlnu zpomalenou, neustále v souladu se Semínkem, oddanou úkolu popohánět tento vzácný náklad.

„Jestli se to podělá,“ poznamenal bezmocně Čching, „budeme pro smích celému století.“

„Ty myslíš, že Peking není připravený to ututlat?“ zažertovala Ikat.

„Nějaký závistivý prevít by nás určitě vyhmátl,“ odpověděl Čching. „Vsadím se, že na rezonanční frekvenci Semínka jsou naladěny všechny parabolické antény na Zemi. Jestli nezachytí žádnou ozvěnu, pošlou nás všechny stavět veřejné záchodky v Aksai Čínu.“

Na Tonze, Tokelau a Procellaru bylo 11:58. Ikat vzala Čchinga za ruku a stiskla ji. „Uklidni se,“ konejšila ho. „Nejhorší, co se ti může stát, je to, že budeš stavět synchrotrony pro výstřední miliardáře v Kowloonu.“

„Přerušuješ mi oběh,“ upozornil Čching.

V místnosti zavládlo ticho; syntetický hlas z řídicího sálu odpočítával sekundy. Ikat dostala závrať. Šest zkušebních odpalů se podařilo, ale kdo mohl vědět, jaké napáchaly škody, jaká způsobily pnutí materiálu, jaké struktury oslabily? Vlastně spousta lidí; hlaveň byla obalená přístroji, které měly právě tohle měřit, a všechna hlášení byla velice uklidňující. Přesto...

„Minus tři. Minus dvě. Minus jedna.“

Grafem kosmického superděla proběhl zelený záblesk následovaný zpomalenou rekonstrukcí obrazců pole, která byla tak bezchybná, že se nedala odlišit od simulací. Otevřelo se nové okno ukazující sledovací odrazy. Semínko se od Měsíce vzdalovalo rychlostí šedesáti tisíc kilometrů za sekundu, přesně po očekávané trajektorii. Nic jiného se po něm nechtělo: žádný zážeh druhého stupně, žádná změna kursu, žádná rekonfigurace. Teď, když bylo uvedeno do pohybu, mu stačilo plout svou setrvačností; nemohlo znenadání uhnout stranou, havarovat a shořet jako nějaká porouchaná chemická raketa vypuštěná ze Země.

I kdyby srážky nebo systémové poruchy v příštích desetiletích některé broky zničily, Semínko jako celek mohlo fungovat i s pouhou čtvrtinou původního počtu. Pokud to celé nebyl podvod nebo masová halucinace, neexistovalo teď absolutně nic, co by mohlo tomuto triumfu podtrhnout stoličku; během tří milisekund se jejich úspěch stal naplněným a nevratným. Přinejmenším na sto let, než Semínko doletí ke svému cíli.

Lidé jásali; Ikat se k nim přidala, ale její výkřik měl podobu vzlyku z uvolněného napětí. Čching ji vzal kolem ramen. „Dokázali jsme to,“ zašeptal. „Dobyli jsme svět.“

Ne třeba hvězdy? Ne Galaxii? Zasmála se, ale jeho ješitost mu nezazlívala. Ohňostroje, které vypuknou v Sydney, možná budou efektnější, a umírající špionážní satelity, které shoří nad Washingtonem, možná navodí pocit konce, ale tohle působilo jako otevření, zahájení, radostný výkřik na vzdálenost mnoha světelných let.

Vozíčky začaly rozvážet občerstvení a drinky; rozběhla se párty. Během dvaceti minut bylo Semínko ve větší vzdálenosti od Slunce než Mars. Za jeden den bude dál než Pluto; za deset dní dál než Pioneer 10.

Během šesti měsíců za sebou Orchidejové semínko nechá větší vzdálenost než všechny cílené mezihvězdné expedice, které je předcházely.

Když do Pekingu přišla půlnoc, Ikat si vzpomněla, že má zavolat otci.

„Šťastný nový rok,“ popřála mu.

„Blahopřeju,“ odpověděl. „Přijedeš mě navštívit, až si zvykneš na pobyt na Zemi, nebo to nestihneš, jak budeš rozdávat autogramy?“

Falešné biochemické signály pomáhaly kostem a svalům Procellařanů, aby zůstaly silné; bude stačit jen den nebo dva, aby se její nervová soustava znovu aklimatizovala na starou dynamiku. „Samozřejmě že tě přijedu navštívit.“

„Odvedla jsi kus dobré práce,“ pochválil ji. „Jsem na tebe pyšný.“

Jeho uznání jí nebylo příjemné. Chtěla vyjádřit svou vděčnost jemu – aby jí pomohl, udělal mnohem víc než jen to, že jí náhodou zajistil správné rodiště – ale bála se, že to bude znít, jako když filmová hvězda přebírá s roztřesenými koleny cenu.

Jak párty pokračovala a půlnoc oblékala zeměkouli, autoři projevů světových vůdců se předháněli ve vychvalování úspěchu, jehož Peking dosáhl. Ikat se nestarala o to, že se to všechno stalo pro slávu uvádající říše; bylo to víc než gesto, které má vyjadřovat postavení a moc.

Pouze jediná věc působila hořkosladce, když přemýšlela o dalších desetiletích. Bylo jí osmadvacet a vše nasvědčovalo tomu, že tyto tři roky, tyto tři milisekundy, se ukážou být vrcholem jejího života.

2

Volající byl vytrvalý, to mu Ikat nemohla upřít. Odmítal zanechat vzkaz nebo využít jejího asistenta; odmítal vysvětlit, o co mu jde, komukoli jinému než samotné Ikat, při rozhovoru vedeném v reálném čase.

Ze svého balkonu se rozhlížela po vršcích stromů, poslouchala ptáky a hmyz údolí Mekongu a přemýšlela, jestli se chce nechat znovu vtáhnout do vířících proudů světa. Volající, jehož jméno bylo Vikram Ali, ji pravděpodobně vypátral v naději, že z ní vypáčí nějaký komentář k blížícímu se přijetí signálů z Orchidejového semínka. Možná by to byl samolibý předpoklad, nebýt toho, že neslyšela, že by někdo jiný z účastníků odpálení k této věci něco publikoval. Bylo tedy jasné, že bude nutné vyškrábat zbytky ze dna. Nejslavnější lidé, kteří se na projektu podíleli, byli už mrtví nebo beztělesní a ti beztělesní zřejmě patřili ke Spokojeným, takže se o takové světové záležitosti zajímali ještě méně než stárnoucí, v těle vázaný samotář jako Ikat.

Zamyslela se nad svými přáními a povinnostmi. Většina lidí teď na Orchidejové semínko pohlížela jako na kuriozitu, sociologickou časovou kapsli. V průběhu několika desítek let po jeho startu získala nová generace teleskopů snímky a analyzovala jeho cíl tak detailně a podrobně, že mise začala vypadat nadbytečně. Všechny pět planet v soustavě Prosperity se zdálo být bez života, a i když existovaly astrofyzikální a geochemické detaily, které měření na místě mohlo ještě odhalit, v situaci, kdy byly na internetu k dispozici mapy Povinnosti s vysokým rozlišením, zájem o trochu lepší obrázky, které dorazí s velice dlouhou prodlevou, začal opadávat.

Co k tomu Ikat mohla dodat? Měla prosit, aby byl projekt brán vážně, jako něco víc než kuriózní nacionalistický nápad z minulé éry? Možná papaláš nebyli Spokojení; možná byli jen rozpačití. Ta možnost ji popuzovala. Nikdo,

kdo odvedl na Orchidejovém semínku pořádnou práci, by se za to, co udělali, neměl stydět.

Ikat hovor Vikrama Aliho přijala. Zareagoval okamžitě a po velice krátkém zdvořilostním úvodu přešel k věci.

„Zastupuji firmu Khamoush Holdings,“ oznámil. „Před nějakým časem jsme získali různá aktiva a závazky vlády SRČ, včetně smluvního vztahu s vámi.“

„Rozumím.“ Ikat se snažila vzpomenout si, co mohla podepsat, aby to bylo o sto dvacet let později závazné. Slíbila spolupracovat s médii, když o to bude požádána? Její asistent ověřil serióznost Khamoush Holdings, ale jedině, co věděl o smlouvě s projektem Procellarum, bylo to, že se Ikatina kopie ztratila v roce 2145, když anarchistický červ narušil tři procenta digitálních záznamů na planetě.

„Naskytla se příležitost využít jedno z našich aktiv,“ pokračoval Ali, „ale jsme smluvně zavázáni k tomu, abychom vám nabídli možnost participace na příslušné aktivitě.“

Ikat zamrkala. *Možnost?* Firma Khamoush zřejmě koupila nějakou formu mediálních práv, ale byla v nich klauzule, která říkala, že musejí projít řady týmu Orchidejového semínka a nabídnout každému z účastníků šanci dělat mluvčího?

„Jsem povinna vám pomoci, nebo ne?“ zeptala se.

Teď byl překvapený pro změnu Ali. „Povinna? Jistěže ne! My nejsme otrokáři!“ Zatvářil se vyloženě uraženě.

Ikat řekla: „Můžeme to celé vyřídit za jeden nebo dva dny?“

Ali se nad tou otázkou několik sekund hluboce zamyslel. „Vy tu smlouvu nemáte, že?“

„Vybrala jsem si špatný archiv,“ přiznala Ikat.

„Takže nemáte ponětí, o čem mluvím?“

„Chcete, abych poskytovala rozhovory týkající se Orchidejového semínka, ne?“ zeptala se Ikat.

„Nakonec vlastně ano,“ odpověděl Ali, „ale v tuto chvíli to není podstatné. Chci se vás zeptat, jestli byste neměla zájem odcestovat na Povinnost, porozhlédnout se tam a vrátit se.“

* * *

V hale bombajského hotelu se Ikat dozvěděla, že nabídku Khamoush Holdings přijal i někdo jiný.

„Myslela jsem, že touhle dobou už budeš bohatý a Spokojený,“ řekla Čchingovi.

Usmál se. „Bohatý lehce. Spokojený nikdy.“

Došli spolu ke kanceláři Magic Beans Inc. Ikat držela svůj deštník nad oběma, aby je monzunový déšť nepromočil.

„Moje děti si myslí, že jsem se zbláznil,“ přiznal Čching.

„Moje taky. Na druhou stranu jsem jim řekla, že jestli budou mít pořád nějaký problém, udělám z toho jednosměrnou cestu.“ Ikat se zasmála. „Vážně, měli by být vděční. Čtyřicet let nebudou mít vůči rodičům žádné závazky. Větší dar si lze těžko představit.“

V kanceláři Magic Beans jim Ali předvedl dva roboty, víceméně totožné s těmi, které již Orchidejové semínko zkonstruovalo na povrchu Povinnosti – alespoň v to doufal. Plánovači původní mise nikdy nic takového nezamýšleli, ale když koupili aktiva z firmy Khamoush, okamžitě zahájili vý-

zkum a vývoj v této oblasti. Před čtyřicet lety odeslali plány robotů ve zprávě, která měla dorazit na místo nedlouho poté, co Orchidejové semínko přistálo. Teď, když na Zemi dorazilo potvrzení úspěchu Květiny v její základní misi, se během několika měsíců dozví, jestli se nanomechanismům podařilo sesbírat materiály potřebné k tomu, aby tyto uvítací schránky zkonstruovaly.

Čching se s nervózním zájmem rozhlédl po svých potenciálních dvojnicích. „Jsme jediní dobrovolníci?“ zeptal se. „Čekal bych, že někdo z beztělesných po té šanci skočí.“

„Kdybychom je požádali dostatečně brzy, možná ano,“ odpověděl Ali. „Ale jakmile se člověk do té kultury pohrouží, být čtyřicet let mimo kontakt se musí zdát jako hodně dlouhá doba.“

Ikat byla zvědavá na finanční přínosy, ve které Khamoush doufá; ukázalo se, že se točí především kolem propagační smlouvy s výrobcem protetických těl. Modely, které společnost prodávala, se sice od těchto robotů radikálně odlišovaly – dokonce i jejich typy z kategorie mimořádně odolných byly mnohem příjemněji organické – jakékoli spojení s prvními mezihvězdnými průzkumníky plahočícími se rozeklanými krajinami na vzdálené, mrtvé planetě, v sobě přesto mělo dost atraktivity, aby stálo za to za ně zaplatit.

Po návratu do hotelu si sedli u Čchinga v pokoji, povídali si o starých časech a spekulovali o motivech a osudech všech svých výše postavených kolegů, kteří tuto možnost odmítli. Ikat nadhodila, že někteří z nich si jednoduše nepřejí stát se beztělesnými. Přechod na software člověku nebránil v tom, aby po návratu na Zemi dál žil v protetickém těle, ale jakmile člověk změnil živnou půdu, dvojitě lákadlo virtuálního zážitku a sebemodifikace bylo silné. „Byla by to ironie,“ uvažovala, „odmítnout se takovým způsobem spojit s fyzickým vesmírem kvůli strachu z toho, aby s ním člověk v konečném důsledku neztratil kontakt.“

Čching přiznal: „Chystám se dát si tělo zmrazit a nechat do něho své nové já přenést zpátky, až se vrátím, jednu synapsi po druhé.“

Ikat se usmála. „Neříkal jsi, že jsi *mírně* bohatý?“ Bylo by to o několik řádů dražší než její plán: zmrazené tělo, protetický mozek.

„Zastihli nás v tom správném životním stadiu,“ řekl Čching. „Ještě pořád se zajímáme o realitu, ale už nerozplýváme z každého nového prapravnoučete. Ještě nejsme beztělesní, ale jsme dost staří, abychom už měli pocit, jako bychom byli čtyřicet let na jiné planetě.“

„Ale stejně mě překvapuje, že naše smlouvy dodrželi,“ podivovala se Ikat. „Dobrý právník by jim dokázal zařadit, aby si cestovatele vybrali sami.“ Příslušná klauzule byla jednoduše neurčitá nabídka přednostního přístupu k odvozeným možnostem zaměstnání.

„Proč by neměli chtít *nás*?“ zeptal se s předstíraným pobouřením Čching. „Jsme přece ostřílení astronauti, ne? Už jsme dokázali na Procellaru, že spolu dokážeme tři roky žít, aniž bychom se navzájem dohnali k šílenství. Tři měsíce – s celou planetou, kde si můžeme protáhnout nohy – by neměly být nad naše síly.“

K překvapení Ikat jejich psychologické testy ještě tentýž týden prokázaly, že Čching má pravdu: jejich základní osob-